

al Pânt dla Biânnnda

nómmere 143

Al cagnulén dla Mímma

Pûc dé fà ai ò dscuêrt che la Mímma la stèva ed cà qué avsén, al nômmere dsnôv ed vî Gorizia e la sô famajja l'avèva una drugarî in *Vittorio Veneto*, in dóvv Gigén Lîvra al fé al faturén da cíno. La Mímma, insâmmma, l'èra fiôla d una famajja benestânt e l'arêv psó fèr una vétta còmda, magâra studièr e laureères, maridères, avair di fiû.

Acsé a sân andè a vâdder in dóvv l'èra la sô cà e a cradd d avair individuè pròpi al sít dla fotografi. Quand chi pûrz maledétt i zarchénn ed fèri dîr i nômm di sù cunpâgn ed lôta, dâpp avairi fât sufrîr âl pann dl inféren e avairla torturè e cavè i ûc', i la purténn lé, dnanz a cal nômmere dsnôv ed vî Gorizia in dóvv ai èra la sô famajja e - försi - anc al sô cagnulén.

La Mímma la stê zetta, pûr savând che accé qualla la srêv stè l'ûltma vôlta ch'l'arêv vésst la sô cà. Pò i la purténn al Mlunzèl e lé con una smitragliè i la mazénn, lasànd pò al sô côrp abandonè par tèra pr un dé intîr, v'sén ala fâbrica ICO. Con al sô silänzi, la Mímma la salvé la vétta a dimónndi sù cunpâgn, partigian cme lî. Con la sô môt da eroénnna, la Mímma la dvinté

un esânpi, un mudèl par totti âl dòn ch'i cunbaténn par la nôstra libartè. Mímma l'èra al sô nômm ed batâglia, mo lî in realtè la s ciameva

IRMA BANDIERA

Mé a cradd che ed banda dal purtân dal nômmere dsnôv ed vî Gorizia al srêv giôsst murèri una lâpid pr arcurdèrla.

A propòsit: drî dala mûra dla Zartâusa ai é la lâpid ch'l'arcôrda al sacrifézzzi dla *Francesca "Edera" De Giovanni* insâmm a *Egon Brass, Attilio Diolaiti, Enrico Foscardi, Ferdinando Grilli, Ettore Zaniboni*. In fâza a sta lâpid ai é sänper dâl muntâgn ed róssc, dânter (e fôra) a di grandéssum casunétt pugè lé pròpi dal'HERA. Vargåggna!

F. C.

Gínger e Frèdd

Quand la mî famajja la dezidé ed piantèr lé incôsa e andèr a stér in zitè, par pôc an um vgné un smalvén. Piantèr lé incôsa al vlêva dîr abandonèr la tèra, cultivè da dâl generaziân. Par mé pò al vlêva dîr lasèr i amîg, âl cåurs int i prè, âli esploraziân int la tîz, dèr drî ai pónnndg int al camarân dâl granâi. Âli ûltmi sperànz i s n andénn a metè d utâbber: par San Martén biçugnèva èser prônt pr al sanmichêl. A propòsit, mé a m ciâm Fernando, mo fén da cén i m an ciâmè Frèdd.

La realtè zitaténnna la fô dûra: int na cà con di anbiént accé cén e lussént, t an savêv mài cme môvert, in dóvv stér. Mo al quel piô dûr al fô l ûs di sanitèri, ed cl usvai in particolèr. Mitîv int i mî pâgn, in quî d ón ch'l' è stè aviè a fèr incôsa al'avêrta... Dâl vôlta i tgnénn druvè âl manîr förti, quand i dscruvêven ch'a n avêva brîsa druvè pulîd al quèl.

Un'êtra fazannda delichèta al fô l in

serimânt sozièl, in particolèr i rapôrt con i nûv cunpâgn. A v psî imaçinèr csa capitèva a un campagnôl cme mé: tôlti in sđânnsla e angarî ed totti âl fâta. Spass e vluntîra âli êren lît e, quand a turnèva a cà sgrafgnè e scudghè, i mî i um guardèven con cunpasiân, cme dîr ch'l'èra un'esperiâenza ch'avêva da fèr.

Pasé l'adolesänza ai arrivé dâl côs piô interesanti, pr esânpi âl fâmmen. In particolèr a mé am piaşeva una biundérna. Avîv presânt chi sprucajén fén e delichèt ed zitè? Bân, la Giurgérna l'èra acsé. Quand a fô piô in cunfidänza a taché a ciamevla Gínger, e a lî ai piaşeva dimónndi. Ragâz che scóffia! L'è pròpi vaira che la prémma l'è la piô tremannâ! Quand in famajja i capénn al mutîv dla fiâca e dla mancâanza d aptît, i fonn rasicurè, anzi, squësi cuntént. Vésst che tott ormâi i al savêven e mé a vlêva fèr só l sêri, a gé ala Gínger che mé ai èra stóff ed vâdderla d arpiât, mo lî la déss:

- I mî i dîsen ch'i n vôlen inción stra i pî, ch'a sân trôpa žauvna...

Una sîra a sinté una vójja iressisstébbil ed vâdderla. La Gínger la stèva al quèrt pian d un palâz ch'l' avêva la schèla ed sicurazza. A guardé só, la sô terâza l'èra lé, desêrtâ, e la parêva dîr: vén! A taché a andèr só, aténti a n fèrum vâdder dai ancuilén. Arivè só a guardé dântr in cà. L'èra chèld e ai èra incôsa avêrt. Che furtórrna! La Gínger l'èra da par lî, staiša a durmîr in vatta al sufâ. Quand però a guardé méi a vdé al rêtst dla famajja in cuisérrna. S'i avéssen girè i ûc' da sta pèrt... Lî l'èra lé, rilasè e invidânta. A dezidé ed rischièr: un'ucè e pò vî, andé dânter col pâs alzîr, strisiând lóng al mûr. Al côr l um batêva fôrt. A salté ataiš ala Gínger e a taché a lisèrla pian pian. Lî l'avré i sù ucción, ch'i um parénn anc piô vîrd. Int un mumänt a fonn in vatta ala terâza, fagândes un mócc' ed dsnômm e sfargândes al pail, pò a se sfrunblénn žâ, int la nòt chèlda. Ai ò détt al pail, cusa sîv drî a pinsèr? N avîv gnanc capé ch'a sän dû gât?

Renzo Fantoni
(traduziân dla Noccia d Bastèl)

**Dal panirân ed Cúccoli
La valisérrina ed mî nòn**

Mî nòn Pèvel Carpàn al lavuré int la sô butaiga da bigunżèr, a Bûdri, fén a quèssi utant'ân. Vädduv, al vivèva insàmmala famajja d un fradèl ed mî pèder, che un bél dé al dezidé ed vgnîr a stèr a Bulaggna. Al truvé cà fòra ed San Vidèl, una cà cinulérrina in dóvv an i éra brîsa sít par al nòn.

Al fó acsé che i mî genitûr i dezidénn ed tôr al nòn in cà con nó, tirànd só un predintâi ed laggn compensè int l'ingrè, par creèr una stanziérrina in pió. Mé a fó cuntânt, parché a mî nòn a i ò sänper vló un bän dl'ânma e, nonostânt al fóss nèd dal 1880, l'avèva una mentalità avèrta e sänper deśiderâusa d inparèr däl nuvitè.

Ai véns cal dé ch'l avé da lasèr par sänper la sô cà, al sô lavurîr, i sù usvèi, la sô vétta... e ai éra da andèr a Bûdri a tôrel e sta incunbänza la fô dè a mé, che al'epoca avèva tragg' o quatôrg' ân e acsé un bél dé a ciapé al trenén dla Vêneta e vî ch'andé.

Mî nòn al m asptèva a sêder in vatta al sô lèt, con ed banda la sô valisérrina in dóvv ai avèva méss cäl pôchi côs ch'al s tirèva drî. La i pensé pò mi mèder a fèri un bél curêd ed canbi ed biancarî. Mé a m êra purtè drî una cravâta e pôc prémma ed partîr a i déss:

- *Nonno, incû té t dvänt un zitadén e pr èser elegànt ai vól la cravâta!*

Ló, che in totta la sô vétta al s l'êra méssa såul par fèr äl fotografi pr i documént, al s lasé métter la cravâta da sô anvåud...

Pò a s invienn a pî vêrs la staziân, ló con la sô valisérrina, pasànd dnanz ala sô butaiga, ch'l'êra un camarân pén ed tlare e d âs ed râuvra apugè ai mûr, con un usulén ch'al dèva sâttâ al antichéssum pôrdg dla cîsa ed Sant'Ègata. Chi sà cum i fôssen i sù pensîr in cal mumänt...

A n dscurdarò mài äl parôl che mî mèder la déss par dèri al banvgnó:

- *Nonno, quassta adès l'é la vòstra cà...*

Par chi pûc ân ch'al téns canpèr, mî mèder al lé traté cme una fiôla afezionè; e quasst anc quand, dâpp che i i miténn un sacât coleghè al intestén, as traté ed fèri äl pulizî dâu o trai vôt al dé: un sarvézzi che brîsa tötti äl nôr äli én dispôsti a fèr...

Ed mî nòn Pèvel am é vanzé una móccia ed bî arcôrd e la sô valisérrina che, fén ch'arò vétta a canpèr, la n finirà mài int al panirân ed Cúccoli.

F. C.

Nòn e anvåud: dû amîg...

Librarî bulgnaiša

E té prélla!
Bruno Lanzarini, un bolognese in palcoscenico

La frèss complêta l'êra: "Alé ôto, bél vèc'... trai... trai... carugnérina, in vatta al âlber... e té prélla!"

Pôchi parôl, gnanc una frèss ed sâns complêt, mo che détta da ló, in st mânter ch'al s prilèva al indrî, l'êra un

Chèp-lavåur ed comizitè.

Estremamänt rigoråus e sêri, in vatta al pelsènic al s trasfurmèva dvintànd l'iresistébbil maciatta dl inbarièg, un dutâur Balanzân catedràtic e un Cardinèl Lanbartén pén d'umanità.

L'ucasiân ed stangpèr ste lîber l'é stè la donaziân dl archivi ed Bruno Lanzarén, che i sù erêd i an dezis ed lasèr ala bibliotéca dl'Archiginèsi. Al lîber, curè da *Aldo Jani Noè, Patrizia Strazzari e Davide Amadei*, l'é al racânt d una vétta da vair artéssta, con i arcôrd di parsunâg' ch'i an avó al privilég' ed cgnóssrel, d lavurèr con ló e d aprezèr la sô èrt. Un lîber bän fât e pén däl fotografi ch'i måsstren una caríra lóngâ pió ed zinquant'ân, prestigiâusa al pônt ch'al giré tött al mânnd interpretànd al *Dutâur Lombardi* (Balanzân) int la cumèdia "*Arlecchino servitore di due padroni*" con la cumpagnî dal *Piccolo di Milano* ed *Giorgio Strehlere Paolo Grassi*.

Al lîber l'é interesantéssum, con una pèrt, curè da *Aldo Jani Noè*, ch'l'é un bél ritrât ed vétta zitadérrina ed socuànt ân indrî. An i amanca gnanc äli intervèsst a däl parsân che int una quèlca manîra i an avó a che fèr con Lanzarén, prémma stra tött sô fiôla Adriana, ch'l'eredité la cumpagnî dandi al nômm ed sô pèder. E pò la Carla Astolfi, Gianpietro Tenan, Luigi Lepri, Marialuisa Ravenda, l'Annamaria Lucchini, Ettore Pancaldi...

E, par finir, ai é anc socuànt monôlog firmè da Lanzarén, cunprais al famâus "Alé, ôto bél vèc'..." Un lîber ch'an pôl brîsa manchè int äl librarî ed quî ch'i vôlen bän a Bulaggna e al sô dialatt.

F. C.

L'ùltma ed Chícchi

- Ai éra lé ch'a m pruvèva däl schèrp, quand a vadd una gran bëla sgnâura ch'la s métt a sêder ed banda da mé e la tâca a pruvères däl schèrp. Pianén pianén, tacând a dscârrer, a vdèva che la parèva avair un intarès particolèr par mé. A v cunfès ch'ai éra emozionè, anc par vî dla scalvadûra ch'la mustrèva un panorâma spetacolâus. Fôrsi - a pinsèva - la m à arçgnusó e la fâ la carérrina. Insâmma: ala fén a s sän scanbiè i nômmer... e acsé mé l'é trî dé ch'a vâg in gîr con un 37 int i pî... a n in pòs pió dal mèl!

Un schêrz a Dân Pèvel

Dal 1979 a cgnusé al Senatâur e profesâur Mario Roffi (1912-1995) un bël tîp ed frarais ch'al s êra laureè a Bulåggna. A pasé con ló socuanti âur e ló l um cunté al tentatîv d un schêrz, un fât suzès pròpi da bân, urgniziè ai dân dal prît d un paisén dla pruvénzia ed Bulåggna. An inpôrta dîr al nômm dal pajais e gnanc quall dal prît, che par cumditè a ciamarò *Dân Pèvel*.

Ste prît l êra dimonnìi bänvló dai sù paruchiàn, al savèva cum tratèri, al s afarmèva spass al'ustarî pr un scalfatt in cungagni o pr una brésscla, sänper tratè con riguèrd dai avintûr ch'i al tratèven còmm ón ed lâur, mo sänza mài dîr cäl bujarî ch'i êren ed cà stra i bevdûr.

Una dmanndga, dâpp ël funziân dal dé ed fêsta, Dân Pèvel l avêva dezis ed fêr un pchë ed gâula. Al vlêva fêr una bèla šludrè sulitèria sänza inción ed chi prît sù amig che spass i s invidèven da par lâur, cgnusànd la bravító ed gran cûga dla sérva. Acsé l avêva dè äli istruziân par preparer una magnâza nustrèna: turtlén in brôd ed manz e capân, alâss con ël chèren adrûvè pr al brôd pió cudghén, tstéina ed vidèl e längua, maridè con sëlsa vairda e purè. Dâpp ai êra cunén e pulâster arôst con patèt al fâuren e strécapogg, pò un bân furmajén ed pîgra. Par finir come Dio cmanda, la perpétua l'avêva preparè dla taurta ed riß e dla sóppa inglaïsa da fêr arsusitèr tótt i mûrt dal zimitéri. Naturalmänt, in tèvla ai êra dal Lanbróssc da acunpagnèr i turtlén e l alâss, dal Sanzvaiòs par l arôst e al furmái, dal vén dâulz da massa pr i dûlz. Ed ste vén, al prît al gêva «*L é sangv dal Sgnâur e mé a in vrêv bâvver una butéggia intíra!*». L êra prevésst un bël finèl con un bân cafà e un amazacafà vudè da una butéggia ed grâpa friulèna.

Dân Pèvel al n avêva détt con inción l'intenziân ed fêr cla šbafè, mo int un paisén l êra difézzil tgnîr quêt un quèl acsé, parché tótt i avêven vésst che socuànt dé prémma la Noccia (la perpétua) l'avêva fât una spaiâa fôra dal normèl e la vâus l'êra arivè fén int l'ustarî. Acsé chi šburdlón i dezidénn che al pió sfazè ed lâur, un zêrt Piratt, a 1 srêv andè in canònica al'aura ed dñèr par fêr in môd che al prît an psess brîsa magnèr.

L'êra un'aura dâpp mezdé quand Dân Pèvel l êra drî a méttrès a sêder con un gran tvajol al còl dnanz a una scudèla ed turtlén bujent. Int al stass mumänt, puntuèl cme un arlói svézzier, Piratt al s attaché al canpanén dla canònica. Al prît, col cucèr in man, al dé un tramlot:

- *Chi êl cal rânpasunâi ch'sârina da st'aura!*

L urdné ala Noccia d andèr ala pôrta e d mandèrel vî. La bôna dòna l'andé a avrîr, la caté Piratt e la gé:

- *Al sgnèr Curèt I é drî a magnèr, ch'al tâurna bän pió tèrd.*

- *Moché pió tèrd, an i é dóbbi, mé ai ò fât un pchë murtèl e a m voi cunsèr adès, sóbbit!*

Un pchë murtèl l êra ròba païsa. La turné dal prît, la cunté incôsa, mo ló al téns bòta:

- *Figurâines, chisà che pché. Dîi mó ch'al tâurna stasîra e stièvo!*

Ètra vulè fén ala pôrta, mo Piratt al téns dûr anca ló:

- *E s'a stiupéss da un mumänt a clèter? Vlîv ch'a vâga drétt al infêren?*

Al tiré d lóng a insésster, al fé di gran rói, al minazié ed dnuzièr Dân Pèvel al vässcuv e, a tótt i tentatîv dla Noccia, l arspundèva sänper:

- *Mé d'ed qué a n vâg brîsa vî fén ch'a n um sán cunsè pulid e sóbbit!*

Ala fén ed tótt cla méssa in sêna, Dân Pèvel, försi impresiònè da cl'insistanza, l urdné ed turnèr a métter i turtlén int la pgnâta par môd ch'i n s arsuréssen, l alâss int al sô brôd e l arôst int al fâuren. Al s cunsulé pinsând che, ala fén di cónt, se al turtlén l avanza un pô int al sô brôd al pôl dvintèr miâur. Al s mité indòs i paramént e al s insfilzé int al confessionèl.

- *In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti... Mo dîm bän só, Piratt, cus' èt fât d'acsé terébbil?*

Al penitânt al eminzipié una parcantaigla par fêri pérder dal tânp:

- *Puvratt mé, sgnèr arziprît, ai ò fât un mócc' ed pchë ed tótti ãl fâta...*

Dân Pèvel, però, al n êra brîsa nèd la nòt dal scuasadén e al capé al vâul ch'as tratèva d un pgnatén inventè pr arvinèri al gósst dla sô bèla šludrè. Par de pió, coi sù paruchiàn l êra aviè a bacajèr in dialatt. Al s cavé la stôla bandatta e al la pighé con chèlma.

- *Èt détt pchë ed tótti ãl fâta? Pròpi da bân?*

- *Sé, sé, purtròp!*

- *E... dîm bän, Piratt... I èt mài tôlt int al cûl?*

- *Bän mo csa dîsel mài, sgnèr Curèt, un lavurîr acsé? Mo gnanc pr insónni, mài e pò mài!*

- *Ah, sé? Alâura, Piratt, sèt cus't è da fêr? Vâ mò a tôrl int al cûl e quand t è finé tâurna, che acsé t pû cunsèret ed tótt i pchë e mé, in stal mânter, a pòs magnèr in santa pès!*

Al “pecatâur” al turné in fúria al'ustarî dôvv i al stèven d'aspèr i amig ch'i i dmandénn cum l'êra andè. L'arspòsta la fô:

- *Se un prît al n arîva d'aura ed freghèrel gnanc Barlécc, vlîv ch'al s lâsa inbarluchèr pròpi da mé?*

Fôrsi, chisà, Dân Pèvel l avêva anc sintó cuntèr la fazannda bulgnaiša dla frèš “Dî bän só fantèšma”, mo intimôd al fô acsé ch'al psé finir in blazza la sô bèla tafie fén al'ultma gâzza dal grapén. Par vlair pròpi fêr la pônta ai spén, quèlca piatanza la gêva èser un brišlén pasè ed cutûra, mo as sà: int la vétta bišâggna savaires acuntintèr.

La Taraghéggna

La péppa ed Pugiôl

Al dîs che apanna nèd, quand la bëglia la i dé un stiaftén int al cûl par fêrel zighèr, Pugiôl al s mité a rédder. Int l ustari, al sô amig Iusfén al cuntèva sta stòria cme s'la fôss vaira, tótti al vôt che al dscâurs al caschèva sâura a cal pajâz. A Pugiôl, che fén da cén l êra sänper alîgher, ai piasêva ed sburdller e fêr rédder tótt qui ch'i êren lé d atâuren.

Quand l andé a fêr al ciarghén da dâns Anzâlén int la paròchia ed S.Rafèl, al véns tôlt vî dal grópp ed qui ch'i sarvèen la massa cantè, parché con tótt chi gróggan ch'al fèva, chi cínno i n riuséven brîsa a stèr sêri. A n dscurân pò di funerèl, duv l êra ancâura pîz. Acsé dâns Anzâlén al dezidé ed fêrs dèr na man da cal birichén, int la massa dla matéina prèst, ch'l'êra pió mudèsta e dôvv al prît l avêva bišâggna solamänt d un ónnic ciarghén.

Con al tânp al dvinté la maciatta dal quartir. L êra sänper al prémm a èser invidè ai matrimòni, parché la sô presâenza la dèva la sicurazza d na bôna riusida däl nòz e ló l êra bän feliz ed magnèr a óffa! Al n êra brîsa mât

pr al vén e l andèva al'ustarî solamänt par stèr insàmm ai sù amîg. Quand l in bvêva un pôc de pió, invêzi ed dvintèr alîgher, ai vgnêva la lôrgna. L avêva catè la sgalmidra ed parmâttres ed fèr al difézzil con âl dòn, parché l in avêva d atâuren sänper un sclébbi.

Un dé ed cranvèl, insàmm al sô amîg Iusfén, vésst che cómm al sòlit Bastiàn, al fiacaréssta ed San Rafèl, l éra drî a durmîr a casatta cme una mašaggna, par fèri un schêrz, ai dpinżé a stréssel bianchi e naigri la cavâla: la parêva pròpi una zébra. Par cunbinaziân, ai pasé par da lé cl èter bél sugèt dal cånt Landózz che, véssta la sêna, al dezidé d onorèr al cranvèl fagànd un bél gîr in piâza con cal fiâcher tirè da una bîstia africhèna.

Al dé dâpp, al Rèst dal Carlén, int la crònaca dla zitè al scrivêva: "Per carnevale, l'Africa è più vicina! Con grande stupore dei bolognesi, ieri una vettura di piazza, tirata da una zebra in maschera, ha percorso le strade cittadine, fermandosi sotto alla statua del Nettuno!", e žâ una bèla fotografi dla cavâla a stréssel.

Ai scupié la guèra e al fô ón di prémm a dvair supurtèr la véttâ dla trincêa. Dâpp a trî mîs, al sô regimänt l andé int âl retrovî par tirèr un pôc al fiè. Prémma ed turnèr al frânt, i psenn magnèr cum và, lavêrs, spulsêrs e pasèr una stmèna in baldòria. Pugiôl al vésst una cumêdia ed prupaganda, fâta da una cunpagnî ala bôna, duv ai éra al parsunâg d un generèl tudâssce, con l elmât con al ciôd, un paltunâz militèr tótt sprasulè e la caramèla, ch'al vgnêva ciapè a chèlz int al cûl dai sulde itagliàn.

Ste epiôdi al culpé la sô fantasî, tant ch'l andé drî dal pèle, a cuntratèr la cânpra ed chi ftièri da sêna e al s fé fèr un pâc par purtèrsi drî.

I turnénn in trincêa e int un mumänt ed chèlma, al se fté da tugnén e al taché a marcèr inànz e indrî, tótt sêri e insticlé con al stiòp in spâla, svarslând in continuaziân:

- *Ain, žvâi, drâi, la zivâlla dvânta âi - ain, žvâi, drâi...*

I sù cunpagn i tachénn a fèr tuglièna, tant che al sgnèr ufizièl al vénns fôra dala pustaziân dal cmand a vâdder cs'ai fôss suzès. Quand al s

adé ch'la n éra brîsa una ribegliân, al gé:

- *Bravo Poggioli, con i tuoi scherzi tieni alto il morale della truppa!* - e ai regalé una fiâsca ed grâpa e una péppa con un furnèl grand cómm una taztérina da cafâ. La grâpa al la dividé con i sù cunpagn mo la péppa la dvinté la prulóngâ dla sô bâcca.

Con al tânp al dvinté al pió espêrt dla cunpagnî, tant da èser tgnó in cunsideraziân cómm s'al fôss un urâcuel: l éra bân ed prevâdder, duv la srêv scupiè la bâmmba in arîv. Al stèva da sénter al ciòc in partänza, pò al féssti particolèr e al pighèva la tèsta a man stanca o a man dréttâ, digànd:

- *Schërsa!*

Däl vôlt al pighèva la tèsta al indrî e al gêva:

- *Cûrta!*

Däli ètri vôlt invêzi al pighèva la tèsta inànz digànd:

- *Lónga!*

Una vôlta al sté zétt, con i ûc' fôra dala tèsta. Ed Pugiôl i caténn solamänt, a zíncuanta mêtter, al furnèl dla péppa!

Renzo Bovoli

Chi êni?

Ricardén e la Milêna

"Dío ai fa e pò ai acunpâgna" al dîs al famâus pruvêrbi, che in st chès che qué l é pròpi azechè! Ricardén e la Milêna i én l avgnîr dla nôstra tradiziân pió bèla, qualla di buratén. L'é una pasiân multipliche par dû e a vaddri a lavurér insàmm, da quand i mânten la barâca a quand, ala fén d un spetâcuel, i mâsstren i buratén ai ragazù, t capéss che par lâur al sô al n é brîsa un lavurîr mo un sgugiôl, quesi un žûg, che però lâur i al fan con la mâsima serietè e con una preparaziân filologica ed prémma categorî.

Di buratén, dla sô stòria, di buratinèr, Ricárdo al sà incôsa e l é un spetâcuel stêrl ascultèr. Al bél l é ch'l éra acsé anc da cínno, quand l andèva "a butaiga" da Nîno Prešén, al sô mäs-

ster. Par tótt quasst, mo anc parché i én dû brèv ragâz, nuèter a i vlän bän.

Al 14 ed febrèr a i prî vâdder ala **SALA CENTOFIORI**

La siänza di nûster vîc'

Grapèla (*Gallium aparine*) - volgarmente attaccavesti, lappe piccole, dagli antichi erborai grappolle, già usata in medicina e tenuta in conto di astringente antispastico antifebbre e diuretica.

Inpresérrina (*Saponaria ocymoides*) - saponaria minore, falso basilico, comune ne' gessi e nelle rupi, specialmente in montagna, detta dai montanari impresina, perchè se ne servono spesso in sostituzione della così detta "impresa" o calio per coagulare il latte, con cui fare il formaggio.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell'uso e nella tradizione popolare bolognese.*

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biânnnda

Nômmer 143 dal 2016

Diretâur iresponsâbil e limušnîr:

Fàusto Carpani

Dséggan uriginèl:

Lupàmmbol (Wolfgang)

Umberto Sgarzi

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgân eletrònic: **Âmos Lèli**

Abunamént par pôsta: almânc 20 € al ân.

Indirézz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Al dizionèri ed riferimänt par cäl paròl

ch'âli én difézzili da capîr l é quassst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIŚ - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIŚ

Pendragon, 2009

I sít bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.clubdiapason.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnais.com

www.marcopoli.it

Associazione Culturale

IL PONTE
DELLA BIONDA

Centofiori... della Bionda!
Musica, cabaret, teatro, quiz, burattini
nella
SALA CENTOFIORI
Via Gorki 16, Corticella
Capolinea bus 27A (via Byron)

Comune di Bologna
Quartiere Navile

Sabato 16 gennaio, ore 21	Conosci Bologna? Dopo il successo dell'estate, ritorna "Quízz'mel", gioco a premi presentato da Giorgio Comaschi con Silvano Cavallina, Alberto Zerbini, Paolo Fantoni, Fausto Carpani . Per concorrere: mandare una email a fausto@pontedellabionda.org oppure telefonare al 3343787219. INGRESSO 8 EURO .
Domenica 17 gennaio, ore 16	Roberto Serra , il "professore" del corso di dialetto, presenta: " Mo sóppa, che blazza al bulgnais! " <i>Viaggio semiserio tra la storia e le parole della nostra lingua.</i> INGRESSO LIBERO
Venerdì 22 gennaio, ore 21	Conosci Bologna? Dopo il successo dell'estate, ritorna "Quízz'mel", gioco a premi presentato da Giorgio Comaschi con Silvano Cavallina, Alberto Zerbini, Paolo Fantoni, Fausto Carpani . Per concorrere: mandare una email a fausto@pontedellabionda.org oppure telefonare al 3343787219. INGRESSO 8 EURO .
Domenica 24 gennaio, ore 16	Dopo il successo riscosso la scorsa estate, tornano " I ruvidi ": rock classico americano reinterpretato da una band italiana! INGRESSO LIBERO .
Sabato 30 gennaio, ore 21	Fausto Carpani con Sisén e il Gruppo Emiliano in " Se non le cantiamo noi... chi vût māi ch'a i canta? ". INGRESSO 8 EURO .
Domenica 31 gennaio, ore 16	La Compagnia " Al nòstar dialàtt " presenta " Un americàn a Bulaggna " scenette comiche di Gianfranco Bariselli . INGRESSO 8 EURO .
Venerdì 5 febbraio, ore 21	Concerto del Coro " I Bruschi ". INGRESSO LIBERO .
Domenica 7 febbraio, ore 16	Gian Piero Sterpi e la Compagnia PiùOMENO in " Sorridi...: sei su Sterpi a parte! " INGRESSO 8 EURO
Sabato 13 febbraio, ore 21	La Compagnia di Gloria Pezzoli in " Và a tòr dal blûs " INGRESSO 8 EURO
Domenica 14 febbraio, ore 16	I burattini di Riccardo in " Sganapino e San Valentino ". Anche i burattini, a modo loro, vogliono celebrare la festa degli innamorati. INGRESSO GRATUITO PER BAMBINI FINO A 10 ANNI; ADULTI 5 EURO.
Venerdì 19 febbraio, ore 21	Dopo il concerto country della scorsa estate, torna Diamante Gallina & The Italian Quartet con un programma tutto italiano. INGRESSO 8 EURO
Domenica 21 febbraio, ore 16	Sette fratelli da non dimenticare: Adelmo Cervi e i Mulinì a vento per ricordare sempre! INGRESSO LIBERO .
Venerdì 26 febbraio, ore 21	Cristina Saglioni e Marco Magrini in concerto. INGRESSO 8 EURO .
Domenica 28 febbraio, ore 16	" Vèc' a chi? ", divagazioni ironiche e non sulla terza età con Gian Piero Sterpi, Fausto Carpani, Graziella Gandolfi, Roberta Nanni, Sisén e altri artisti. INGRESSO 8 EURO
Venerdì 4 marzo, ore 21	" Canzunàtt ed dû sècol indrì " da Carlo Musi a Carpani passando per... Con Fausto Carpani accompagnato al pianoforte da Alessandro Ventura . INGRESSO 8 EURO .

Presso la Caffetteria del Centro, attigua alla Sala Centofiori, prima o dopo gli spettacoli serali o dopo gli spettacoli pomeridiani si può gustare la polenta dei

MATTI DELLA POLENTA
condita con sugo di salsiccia o squacquerone

.....

TEATRO LAURA BETTI (ex Testoni)
Casalecchio di Reno

Sabato 23 gennaio, ore 21

Domenica 24 gennaio, ore 16

Fausto Carpani e il Gruppo Emiliano

ALTRI PROGRAMMI DI CARPANI & AMICI

GENNAIO 2016	
Mercoledì 13, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
Mercoledì 27, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
FEBBRAIO	
Mercoledì 10, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
Giovedì 11, ore 16,30	Nella sede della Famajja Bulgnaša (via Barberia 11): intrattenimento dialettale con la partecipazione di poeti e prosatori contemporanei, con Fausto Carpani. Conduce Mirella Musiani.
Mercoledì 24, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
MARZO	
Mercoledì 9, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
Giovedì 17, ore16,30	Nella sede della Famajja Bulgnaša (via Barberia 11): "Concerto di canzoni dialettali" con Fausto Carpani e Alessandro Ventura al pianoforte.
Mercoledì 23, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
APRILE	
Mercoledì 6, ore 9.....	Dai microfoni di Radio Sanluchino (100.4 - 104.7 mhz): Fausto Carpani e Gigén Lívra ospiti nel programma "Il ricciolone" condotto da Marco Visita.
Giovedì 14, ore 16,30.....	Nella sede della Famajja Bulgnaša (via Barberia 11): intrattenimento dialettale con la partecipazione di poeti e prosatori contemporanei, con Fausto Carpani. Conduce Mirella Musiani.

